

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Vtrum meritis Sanctorum fruamur 46

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Item dicimus, *Eum resurrexisse à mortuis, & mortuos resurrecturos per ipsum.* Et in Apocalypsi. *Beati mortui qui in Domino moriuntur.* D. Augustinus, lib. de Ciuit. Dei 22. cap. 10. *Nos autem, inquit, martyribus nostris non templa sicut dijs, sed memorias sicut hominibus mortuis fabricamus.*

Quod si contumelia Christo Domino non est, quod cum quotidie mortuum appellamus, & id secundum scripturam: & si D. Augustinus ab Aduersariis non carpitur, qui Martyres mortuos homines vocat, sicut & liber facit, facillè etiam Christiani librum Reformationis ab hoc crimine Aduersariorum absoluent, Fatetur enim quoque, quod sancti cum Christo viuant, eorumq; mors non malè Somnus appellari queat: quam scriptura impiorum quoque mortem Somnum vocat, tum ad mitigandum mortis horrorem lenitate vocabuli, tum quia impij quoque à morte resurgent.

Altera Pars huius Accusationis.

Vtrum meritis Sanctorum fruamur.

CAP. XLVI.

SECUNDO loco dicunt Librum affirmare, Quòd vera necessaria & salutaris doctrina atque inuocatio Dei horribiliter, obtenebrata sit per ingentem & formidandam idololatriam, quæ commissa sit in Inuocatione sanctorum.

Responsio.

PERQUIRATUR Ciuitas & Collegium Colonienſe, & alia quàm plurima collegia, & videatur, an non res ita se habeat. Quàm multæ superſtitiõs & idololatrię fabulæ populo paſſim proponuntur? Quanta impietas cõmittitur in Inuocatione & adoratione sanctorũ, atque in ueneratione reliquiarum & imaginum eorum? Quàm impiæ nundinationes cum ipsis exerceantur? Hoc qui videre voluerit, is honorem ac cultum Christi, veramque fidem in ipsum tam parum curat, vt quò ad ipsum pertinet, omnino superuacaneum sit plura hac de re verba facere: quò ad veros Christianos non est neceſſe. Abominatio enim iſta paſſim nimis clarè ob oculos verſatur.

Contra declarationem ſecundæ quæſtionis pugnant, quoque Aduerſarij, ac volunt Remiſſionem peccatorum orandam eſſe propter merita ſanctorum. Et ad hanc eorum opinionem confirmandam duo argumenta adferunt, quorum primum ducunt à communione Sanctorum, quam quotidie in articulis Chriſtianæ fidei noſtræ conſitemur. Ex hac communione ſanctorum, hoc eſt, vt ipſi exponunt, cum omnibus ſanctis in Chriſto, dicunt Aduerſarij, quod Omnes verè credentes, & in eadem communione permanentes, habeant participationem non eorum tantum, quæ Deus nobis per Chriſtum donauit & tradidit: verum etiam

rum etiam omnium bonorum, quæ sancti Dei, quotquot fuerunt ab initio mundi, ad nos usque vnquam habuerunt, aut per misericordiam eius acceperunt. Et ad hoc probandum multa citant loca tam ex S. scriptura, quàm ex S. Patribus, de communionem, quam habeamus cum Christo Domino, per quam manemus ac viuimus in ipso, & ipse in nobis, sumusque vnus cum ipso.

Itaque quo ad istam communionem sanctorum, nouerunt docti omnes, qui S. Patrum scripta legerunt, veteres in symbolo Apostolorum hanc additionem non habere, neque Irenæum, neque Tertullianum, neque Cyprianum, neque etiam Augustinum, sed simpliciter, Credo sanctam Catholicam Communionem, vel Ecclesiam, Remissionem peccatorum. Hinc est, quod docti existimant, adiectionem istam *reuerentia* *agitur* Communionem sanctorum esse à posterioribus tanquam expositionem vocis Ecclesie adiectam. Nam sancta Ecclesia, & communio Christi nihil aliud est, quàm societas & communio sanctorum, hoc est fidelium.

Verum sit sanè, vt Communionem sanctorum in symbolo significet communionem, quam habemus cum Christo Domino, & cum omnibus membris eius in ipso: per quam vnus sumus in eo, de carne & ossibus eius, de natura eius, de natura eius, membra illius, corpus illius, resuscitati cum ipso ex mortuis, & in cœlestem vitam translati, qua post hanc quoque manemus apud ipsum, ac sumus vbi ipse est, nempe apud Deum & Patrem suum atque nostrum: de qua communionem testantur loca, quæ ab Aduersariis adducta sunt, ex Euangelio Ioannis. 6. 15. & 17. 1. Cor. 12. Ephes. 4. 2. Pet. 1. & c. Sicut etiam Liber Reformationis communionem istam cum Christo Domino & omnibus membris eius fideliter ac diligenter docet, præsertim in articulis de Baptismo & S. Cœna.

Quid verò inde concludi potest pro eo, quod non tantum eorum, quæ Deus nobis per Christum donauit & tradidit, participationem habeamus: Verum etiam eorum omnium bonorum, quæ sancti Dei quotquot fuerunt ab initio mundi, ad nos usque vnquam habuerunt: quodque remissionem peccatorum petere, diuinumque auxilium implorare debeamus per merita sanctorum?

Verum quidem est, quod benignissimus Deus nobis tradit & donat omnibus verè credentibus dilectum filium suum Iesum Christum, & cum eo omnia, quemadmodum id omnibus sanctis fecit: adeo vt nos, quantum ad Christum Dominum & bonitatem eius attinet, participationem habeamus cum omnibus credentibus, omnium eorum bonorum, per quæ omnes sancti quotquot fuerunt ab initio mundi, salui facti sunt, quibusque in æternum fruuntur. Quod verò propterea bona sanctorum opera, & obedientia, quam ex fide & spiritu erga Deum demonstrarunt, nobis quoque pro meritis imputentur, id ex hac communionem concludi non potest.

Communionem enim Christi, quam nobis S. scriptura in enumeratis locis proponit, non vltius se extendit, quàm quòd nos cum omnibus sanctis ipsum Christum Dominum nostrum habeamus communem

Saluatorem, remissionem peccatorum per meritum eius, propiciam Deum & Patrem, communionem Spiritus sancti, & nouę cęlestis vitę, denique viuamus in ipso, & ipse vicissim in nobis.

Vnde cum omnibus sanctis, quotquot vnquam fuerunt ab initio mundi, *conciues sumus regni cęlorum, domestici Dei, verum semen Abrahę, vera Olea & vitis Christo vnę cum ipsis insiti, superstructi super fundamentis Apostolorum, & Prophetarum, in Templum sanctum Domino.* Ioan. 5. 6. 15. 17. Rom. 3. & 11. & c. Ephes. 2. *Et quandiu simul in hoc mundo viuimus, debent omnia membra se inuicem, & totum corpus in Christo adificare.* 1. Cor. 12. Ephes. 4. Verum in his omnibus nihil habetur de communionem bonorum operum & meritorum, quod videlicet participationem habeamus omnium bonorum operum, quę vnquam sancti fecerunt, quemadmodum beneficia Christi nobis imputantur. S. scriptura testatur, Deum retributurum unicuique secundum opera sua. Quamobrem qui malę operantur, & impię viuunt, participationem iustitię Patrum suorum, imo ne excellentissimorum quidem sanctorum habere possunt, quandiu in impietate sua perseuerant, quemadmodum id Dominus grauissimę testatur, Ezech. 14. & 18. Vbi etiam celeberrimorum sanctorum nominatim meminit, Noah, Danielis, & Iob.

Porrö si quando Dominus piis propter pios eorum parentes, vel alios sanctos benefacit, id tamen, vt iam antea probatum est, facit ex mera gratia, & propter Christum nostrum, non autem propterea quod obedientia & bona sanctorum opera id promeruerint. Omnes enim sancti, imo sanctissimi, vt Daniel, Dauid, Ioannes, & alij, confitentur, quöd sua ipsorum merita ad salutem illis nullo modo sufficiant. Quamobrem si omnium sanctorum merita & bona opera nostra essent, sicut ipsorum sunt, ex sua tamen virtute, ac sola per se nihil nobis apud Deum prodesse possent, ac nihilominus vnę cum sanctis, qui eiusmodi opera fecerunt, quantum ad ipsa attinet, adhuc inutiles serui essemus: quöd vero ad multa opera non bona, quę frequenter admittimus, & omnes sancti admiserunt, miseri peccatores, qui in iudicio Dei, cum nostra & sanctorum iustitia nullo modo possemus consistere, *Quia coram Domino non iustificabitur omnis viuens.*

Quamobrem unicuique Christiano diligenter notandum est, ea memorata communionem sanctorum in Christo nequaquam concludi, quod nos in eo quoque debeamus omnium bonorum esse participes, quę sancti Dei quotquot fuerunt ab initio mundi, vnquam habuerunt, aut per misericordiam eius acceperunt, quod bona eorum opera ac merita nostra quoque sint, nobisque quemadmodum meritum Christi imputentur. His honos meritö Christi proprius est, & nemini preterea attribui potest. De propriis sanctorum bonis operibus sic se res habet, quemadmodum D. Paulus testatur, Ephes. 6. *Vnusquisque quod fecerit bonum, hoc reportabit a Deo, siue seruus fuerit, siue liber.* Item, *Qui semen facit libenter ac benigne largiendo, copiose missurus est.* In Deo positum est, & mera gratia, quem nam aliorum sanctorum obedientię, & quatenus participem faciat. Non autem idcirco vllorum sanctorum obedientia aliis imputatur.

imputatur, & communicatur, quemadmodum iustitia & bona opera Christi.

Illud figmentum de participatione meritorum sanctorum, illi precipue excogitarunt, qui cum Indulgentiis negotiati sunt. Sanctis enim opera supererogationis ex doctrina Thomæ & aliorum scholasticorum Doctorum, adscribunt, quæ sanctis ad eorum salutem non fuerint necessaria. Hæc postea supererogationis opera vnà cum merito Christi in sua Indulgentiarum cista reponerunt, Papæ verò clauis tradiderunt, vt ea cuiusque voluerit (hoc est, qui vel pecunia vel alio quodam precio ea redemerit) impertiendi potestatem habeat.

De hoc verò nec S. scriptura, nec sancti Patres vel verbo mentionem faciunt. Et neq; Alphonsus, neq; alij abusuum defensores, hoc cõmentũ de operib. supererogationis per id probare poterit, quod D. Paulus de se prædicat, quòd Euangeliũ in Ecclesijs Achaia gratis prædicauerit, à quib. tamen iure poterat exposcere stipendiũ, ad sustentandam corporis sui necessitatẽ. Item quod multi propter regnum cælorum à matrimonio abstineant: cũ tamen vnique liberũ sit contrahere matrimoniũ. Eiusmodi homines admodũ parũ considerant, quid Deo creatori & redemptori nostro debeamus, ad quid nos creauerit, & in quẽ finem ab æterna morte per sanguinem filij sui redemerit, quã grauiã & seuera merito sint eius iudicia contra nos & opera nostra, quando illi nõ ex toto corde, tota anima, ac totis viribus, seruiamus, vt omnem fiduciam nostrã in dilecto filio eius ponamus, nõsque totos ei tradamus.

Quantum ad Corinthios aliõsq; pertinet, quib. Paulus prædicauit Euangelium, iure quidem potuit ab illis mercedem laboris ac ministerij sui accipere, quod ipsis ad æternam eorũ salutem impendebat. Quoniã verò hanc facultatem Dominus ei largitus erat, vt Euangelium in Achaia gratis, nulla ab istis hominibus accepta mercede, prædicare possent, videretq; id vtile esse, & ad prouehendũ Euangelij cursum conducere: quòdque impedimentum Euangelio attulisset, si quid ab hominib. istis pro prædicatione sua stipendij accepisset, tenebatur sanè nihil ab ipsis accipere, sed Euangelium gratis sine vlla mercede illis prædicare, quẽ admodum id faciendi potestatem Dominus ei largitus fuerat. Etenim tenebatur Deum amare, ei que seruire ex toto corde, tota anima, totisque viribus. Quare & ex hac quoque facultate Deum diligere debebat, quam Dominus ei largitus fuerat: qua posset Euangelium in Ecclesijs Achaia gratis prædicare. Vnde est quod dicit, Satius sibi & consultius esse mori, quã hanc gloriationem amittere. Et, Hanc suam fuisse mercedem, quòd Euangelium gratis prædicaret, ne sua vice abuteretur. Ad eundem modum cuiusque Christiano Dominus dedit, vt extra coniugium magis ac melius regno ipsius inseruire possit, quam in Coniugio, is iam id facere tenetur, quandoquidem illud faciendi potestatem ac vires à Domino accepit, cui sanè ex totis viribus suis seruire debet, etiam si matrimonium in genere omnibus licitum sit & concessum.

Deum amare, ei que seruire ex toto corde, tota anima, & totis viribus, diligere eũ sicut ipse dilexit nos, longè plura in se amplectitur, quã vllus vnquam sanctus in hac carne præstitit. Huic mandato omnes

adhuc debitores & obnoxij manerant, habueruntque quod orarent, *Dominus, remitte nobis delicta nostra.* Quapropter omnes confessi sunt, quod in bonis operibus faciendis non mediocriter defecerint, metámque suam non attigerint: tantum abest ut de vllis operibus Supererogationis giorarentur, quæ vel ipsi, vel Papa distribuendi aliisque imperiendi potestatem haberet.

Hactenus de participatione bonorum operum & meritorum Sanctorum, quorum & nos quoque, ut Aduersarij docet, reddamur participes, propterea quod cum illis vnum in Christo corpus sumus. Quod ex Cõmunionem quam habemus in Christo, nullo modo consequitur, ut iam demonstratum est, & alioquin quoque cum S. scriptura pugnat, quando scilicet ista participatio latius extendetur, quam quod Deus ex mera gratia propter obedientiam sanctorum suorum bene faciat, cui & quomodo vult: quodque nos de omnibus bonis operibus, quæ vnquam sancti fecerunt, merito letari, Deum in illis celebrare, eaque strenuè imitari debeamus, ut per quæ nomen eius sanctificatum est, & regnum propagatum. Talem communionem & participationem bonorum operum & meritorum sanctorum liber Reformationis quoque docet.

Non autem conferet ad grauem istum & horrendum abusum defendendam, quo homines ad imagines & ossa sanctorum currunt, ea ornant & circumferunt, cereos & luminaria illis accendunt, suffitus faciunt, idque hanc sola non ob causam, quod ex meritis eorum ingentem vtilitatem apud Deum se accepturos sperant.

Secundò, ad defendendum eum abusu non, quo remissio peccatorum & auxilium diuinum petitur propter merita sanctorum, Aduersarij Collectas aliquot citant, in quibus oratur, ut Deus propter merita, & intercessionem Sanctorum nos liberet ab omnibus peccatis, &c. Vnde constat, Catholicam Ecclesiam perpetuo concorditer ita sensisse.

Responsio ad primum. Apud nullum Christianum locum habebit, ut Christianæ Catholicæ Ecclesiæ continuò adscribatur, quicquid indocti & superstitiosi sacrifici in ecclesiis vel orarunt, vel excurrunt, & in cõsuetudinem vsuque Ecclesiarum perduxerunt. Etenim rem eò adduxerunt, ut in precationibus & Cantionibus omnia hæc à Sanctis petant, quæ à solo Deo petenda sunt: ut, Peccata abolere, morbis animi mederi, mentem illustrare: mansuetos, castos ac pios reddere: in omnibus calamitatibus iuuare: omnia mala propellere: à morte liberare: in omni vita ducere, tueri & defendere: auxilium & refugium, vita ac spes esse: in hora mortis suscipere: in cælum collocare: largiri fruitionem speratorum bonorum. Hæc omnia in nonnullis hymnis & Sequentiis inueniuntur.

Vera autem Ecclesia Christi, talia à solo Deo Patre nostro precatur, non autem ab vlla creatura. Nihilominus tamen ij qui bonis Sanctorum libenter in hoc mundo rebúsque temporalibus fruuntur, eiusmodi precationes communibus supplicationibus & hymnis, quæ in congregatis Ecclesiis publicè orantur & decantantur, immiscuerunt. Quare non sequitur Sacerdotes hoc canunt vel orant in templo, Ergo rectè se habent;

bet, & est opus verę Ecclesię Christi.

Qui cupit videre, quid verę Ecclesię Christi in memoriis Sanctorum orauerint, is certę non debet nouas collectas intueri. In Liturgia Gręca, quę Basilio & Chrysostomo adscribitur, & hoc tempore apud Gręcos in vsu est, quamuis multa noua ei admixta sint, & Sanctorum eorumque intercessionis mentio fiat, nihil tamen de meritis Sanctorum inuenitur. Antiquas verò Collectas inspiciat, de antiquissimis & summis sanctis, Apostolis & martyribus: in his nihil neque de intercessione eorum, neque de meritis reperiet. Sed hoc potius, vt Dominus det nobis amare quod ipsi crediderunt, & prædicare quod docuerunt, & facere quod fecerunt & tradiderunt. Item, imitari quod honoramus, & assequi, quod ipsi assecuti sunt. Inspiciantur Collectę de Apostolis in genere. De S. Petro & Paulo, de Ioanne Baptista, de S. Stephano, de Laurentio, & aliis. Et quamuis alię quoque collectę his admixtę sint, quales hoc loco Aduersarij citant, eę tamen plus valere non debent, quàm alia eorum cum S. scriptura non congruentia additamenta.

Secundò. Iam antea dictum est, vocabulum illud (Merita) apud Patres in genere nihil aliud significare, quàm cultum Dei & bona opera: non autem quod aliquid à Deo promereantur homines, instar mercedis. Etenim sic scribit D. Augustinus, *Populum Christianum memorias martyrum religiosa solennitate concelebrare, & ad excitandam imitationem, & vt meritis eorum, hoc est, & οὐκ εἰς ἡλπίστους, consocietur, atque orationibus adiuetur.* Lib. contra Faustum 20. cap. 21. Dicit, *Nos meritis eorum consociari non autem iuuari.* Iuuari autem nos dicit orationibus eorum, iis videlicet, quę ad meram gratiam Dei per vnicum mediatorem nostrum Christum Dominum diriguntur. Adhęc meritis eorum non aliter consociamur, quàm cum fidem ipsorum imitamur.

In eo loco D. Augustini lib. 2. *Question. super Exod. 149.* quem Aduersarij adduxerunt, dicit quidem hic Sanctus Pater, *Per hoc, quod Deus populo Israelitico ad intercessionem Moysi, quem tantopere diligebat, deletionem, quam & meriti erant, & ipse comminatus illis fuerat, Dominus remisit, nos admoneri, cum merita nostra nos grauassent, ne diligantur à Deo, releuari nos posse apud eum illorum meritis quos diligit, Posse releuari, inquit, & quos Deus diligit.* Quando enim Deus ad intercessionem sanctorum, & propter eorum obedientiam nobis parcit, facit id, vt sæpius iam dictum est, ex gratuita, non promerita dilectione ac beneuolentia, qua sanctos suos prosequitur, propter dilectum filium suum Christum Dominum: quibus, quando, & quomodo ipse vult. Non quod vllus homo id ordinare possit, aut merita auxilięque sanctorum distribuere, vel propriis meritis sanctorum assequi, quemadmodum hactenus nonnulli tentarunt, ac populus communiter edoctus est. Quamobrem nec veteres Ecclesię, nec S. Patres vnquam pro remissione peccatorum per merita sanctorum orarunt, sed tantummodo per meritum Christi. Hactenus ad obiectiones Aduersariorum contra secundam quæstionem de Sanctis.